

20.7.65 א"ל 1017 ע"פ

מחוז הצפון

מרחב תכנון: מקומי מחוזי, גולן
תחום שיפוט: מועצה אזורית גולן

תוכנית מספר ג' / 12477

גן לאומי ושמורת טבע
חוף כורסי

משרד הפנים מחוז הצפון
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
אישור תכנית מס' 12477
הועדה המחוזית לתכנון ובניה החליטה
ביום 12.4.65 לאשר את התכנית
סמנכ"ל לתכנון
יו"ר הועדה המחוזית

הוראות התוכנית

אישור על אישור תכנית מס' 12477
הועדה על אישור תכנית מס' 12477
מס' 5438
13.9.65
מיום

הועדה על אישור תכנית מס' 12477
מס' 5438
13.9.65
מיום

מחוז הצפון

מרחב תכנון מקומי : מקומי מחוזי, גולן

תחום שיפוט מוניציפלי : מועצה אזורית גולן

המקום : גן לאומי ושמורת טבע חוף כורסי

פרק 1 - זיהוי וסיווג התוכנית

1.1 שם התוכנית:

גן לאומי ושמורת טבע חוף כורסי מספר ג/ 12477 - תוכנית מתאר מקומית.

1.2 מטרת התוכנית: ייעוד השטח לגן לאומי ולשמורת טבע חוף כורסי.

1.3 מקום התוכנית:

גן לאומי ושמורת טבע חוף כורסי נמצאים ממערב לכביש 92, צפון - מערבית לצומת כורסי באזור החוף המזרחי של הכנרת. התוכנית כוללת את שפך נחל סמך ומעגן המים העתיק בתל-כורסי.

נ.צ. מרכזי 260500/748500		
מספר גוש	חלקות	חלקי חלקות
15726 (חלק)	-	-
200000	-	14

1.4 שטח התוכנית: 486 דונם, מדידה גרפית.

1.5 בעלי עניין:

בעל הקרקע: מינהל מקרקעי ישראל, מחוז צפון. קריית הממשלה, נצרת עילית.
טל: 04-6558221 פקס: 04-6560521

מגיש עורך ויזם התוכנית: רשות הטבע והגנים, רח' עם ועולמו 3, גבעת שאול, ירושלים.
טלי 02-5005444, פקס' 02-6529232.
מחוז צפון, עתיקות מגידו, ד.נ. חבל מגידו 19230
טלי: 04-6522167, פקס: 04-6420312

1.6 יחס לתכניות אחרות:

התוכנית תואמת לתמ"א 31 ותמ"מ 2/3.
תמ"א 31: יעוד לפי תשריט יעודי הקרקע: גן לאומי/שמורת טבע.
 הגדרה עפ"י תשריט הנחיות סביבתיות: שטח משאבי טבע.
תמ"א 13: התכנית בהתאם לתמ"א 13.
 ייעודי קרקע: אזור לשיט גלשנים, אזור לשיט מבוקר, נופש חופי, רצועת תנוודות מפלס המים א' וב'.
תמ"מ 2/3: התכנית בהתאם לתמ"מ 2/3 – שינוי מס' 3: ייעוד שטחים לשמורות טבע וגנים לאומיים.
 ייעוד קרקע: אזור נופש חוף כנרת.
 התכנית משנה את תכנית ג/ 8730 משטח ציבורי פתוח ושטח שימור ושחזור לשטח שייעודו שמורת טבע וגן לאומי. התכנית משנה את תכנית ג/ 7944 משטח שייעודו שצ"פ א', שצ"פ ב', שטח טיילת ונופש חופי לשטח שייעודו שמורת טבע.
 בכל מקרה של סתירה בין הוראות תוכנית זו להוראותיה של תוכנית אחרת החלה על השטח, תוכנית זו עדיפה.

1.6 מסמכי התוכנית:

- תקנון בן 7 עמודים - מסמך מחייב.
- תשריט בקני"מ 1:2500 - מסמך מחייב.
- דף הסבר - מסמך מנחה.

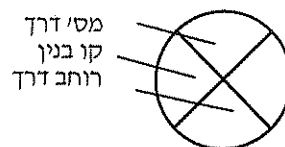
1.7 תאריך הכנת התוכנית:

תאריך	הכנת התוכנית
אפריל 2001	עדכון 1
7/2/2002	עדכון 2
10/02	עדכון 3
12.3.03	עדכון 4
19.3.03	עדכון 5
8.3.04	עדכון 6
19.7.04	עדכון 7
5.8.04	

1.8 הגדרות ומונחים: משמעותם של המונחים בתוכנית זו יהיה כמשמעותם בחוק התכנון והבניה.

1.9 באור סימני התשריט:

- גבול תוכנית - קו בצבע כחול.
- שטח שמורת טבע - צבוע בירוק בהיר ועליו שיבוץ אלכסוני בירוק כהה ומותחם בקו ירוק כהה.
- שטח גן לאומי - צבוע בצבע צהוב ועליו שיבוץ אלכסוני בירוק כהה ומותחם בקו ירוק כהה.
- דרך קיימת/מאושרת - צבוע בחום בהיר.
- גבול תוכנית גובלת - קו כחול מקווקו.
- שטח עתיקות - קו שחור מרוסק.
- גבול גוש ומספרו - קו שחור עם משולשים שחורים ומספרי גוש.
- גבול חלקה ומספרה - קו ירוק דק ועיגול סביב מספר החלקה.
- גבול מרחב תכנון - קו כתום מקווקו.
- ים כנרת/חקלאי - קווים אלכסוניים בצבע ירוק בהיר.
- רוזטה



1.10 טבלת שטחים:

מצב מוצע			מצב קיים		
%	דונם	ייעוד	%	דונם	ייעוד
8.5	41	סה"כ גן לאומי	1.52	7.4	ש.צ.פ.א'
2.5	12.1	דרך קיימת	22.84	111	ש.צ.פ.ב'
			1.46	7.1	נופש חופי
			0.08	0.4	שטח טיילת
			14.86	72.2	שטח ציבורי פתוח מיוחד
89	432.9	סה"כ שמורת טבע	8.44	41	שטח לשימור ושיחזור
		פירוט:	2.5	12.1	דרך קיימת
61	296.7	שמורת טבע			
1.2	5.9	אזור לשיט גלשנים בתחום	1.2	5.9	אזור לשיט גלשנים
		שמורת טבע			
11.8	57.2	אזור לשיט מבוקר בתחום	11.8	57.2	אזור לשיט מבוקר
		שמורת טבע			
3.2	15.5	נופש חופי (תמ"א 13) בתחום	3.2	15.5	נופש חופי (תמ"א 13)
		שמורת טבע			
7.8	38.1	רצועת תנודות מפלס המים	7.8	38.1	רצועת תנודות מפלס המים
		א': 211 - - 203 בתחום שמורת			א': 211 - - 203
		טבע			
4	19.5	רצועת תנודות מפלס המים ב':	4	19.5	רצועת תנודות מפלס המים
		213 - - 211 בתחום שמורת			ב': 213 - - 211
		טבע			
			20.3	98.6	ים כנרת
100	486	סה"כ	100	486	סה"כ

פרק 2 - מטרות התוכנית ועיקרי הוראות התוכנית

2.1 מטרות התוכנית:

- קביעת שטח להכרזת הגן הלאומי ושמורת הטבע עפ"י "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח - 1998".
- שימור ערכי המורשת שבתחום התוכנית.
- לשמור על החי, הצומח והדומם במצבם הטבעי.

2.2 עיקרי הוראות התוכנית:

- שינוי ייעוד שטח ציבורי פתוח מיוחד, שצ"פ א'+ב', טיילת ונופש חופי לשטחי שמורת טבע.
- שינוי יעוד שטח שימור ושחזור לשטח גן לאומי.
- קביעת התכליות המותרות בתחום התוכנית.

פרק 3 - הוראות התוכנית

3.1 רשימת התכליות ושימושים:

כללי: לא ינתן היתר להקמת בנין ולא ישמשו קרקע או בנין הנמצאים בתחום התוכנית לשום שימוש שהוא פרט לשימושים המפורטים בתוכנית זו, ברשימת השימושים המותרים לגבי האזור שבו נמצאים הקרקע או הבנין.

א. גן לאומי – בשטח במסומן בתשריט כגן לאומי יותרו הפעולות הבאות בכפוף לאישור רשות הטבע והגנים:

1. התווית שבילים, דרכים, לנוחות המבקרים בגן הלאומי.
2. חפירה, שיקום, שיחזור, שימור ובנייה – בכפוף לאישור רשות העתיקות ורשות הטבע והגנים, ובהתאם לאמנה שנחתמה בין שני הגופים.
3. פיתוח גנני.

ב. שמורת טבע:

1. השטח מיועד לשימור במצבו הטבעי, תוך פיתוח אקסטנסיבי מנמי.
2. בתחום השמורה יותר שיט גלשנים, שיט מבוקר, נופש חופי, והשימושים המותרים ברצועת תגודות המים א' - 211 - 209 - וב' - 213 - 211 - בהתאם להוראות תמ"א 13.
3. תותרנה עבודות אחזקה לצורכי שיקום ושימור ערכי הטבע והנוף, באישור רשות הטבע והגנים.
4. בשטח השמורה יוקמו שירותים ציבוריים בהתאם לתוכנית מפורטת שתוגש ע"י רשות הטבע והגנים.
5. תכנון וביצוע עבודות הגישה של הדרך החוצה את נחל סמך יאושרו על-ידי הגשת תכנית בינוי וחתכים עקרוניים לאישור הוועדה המקומית ורשות הטבע והגנים.

ג. דרך: בהתאם להוראות תמ"א 3.

6. הוראות כלליות:

6.1 תשתיות

- 6.1.1 מים** אספקת מים תהיה מרשת המים המקומית. החיבור לרשת יהיה בתיאום ובאישור משרד הבריאות ובאישור מהנדס הוועדה המקומית.
- 6.1.2 ניקוז** תנאי לקבלת היתר בניה, הבטחת ניקוז לכל השטח בתחום התכנית, באישור מהנדס הוועדה המקומית ובאישור רשות הניקוז האזורית.
- 6.1.3 ביוב** תנאי לקבלת היתר בניה, חיבור למערכת הביוב של היישוב, באישור מהנדס הוועדה המקומית ובהתאם לתכנית ביוב מאושרת ע"י משרד הבריאות והגורמים המוסמכים לכך.
- 6.1.4 איסור בניה מתחת ובקרבת קווי חשמל**
- 6.1.4.1** לא ינתן היתר בניה למבנה או חלק ממנו מתחת לקוי חשמל עיליים. בקרבת קווי חשמל עיליים ינתן היתר בניה רק במרחקים המפורטים מטה מקו אנכי משוך אל הקרקע בין התיל הקיצוני והקרוב ביותר של קווי החשמל לבין החלק הבולט ו/או הקרוב ביותר של המבנה.
- ברשת מתח נמוך עם תילים חשופים 2.0 מטר.
- ברשת מתח נמוך עם תילים מבודדים וכבלים אוויריים 1.5 מטר
- בקו מתח גבוה עד 33 ק"ו 5 מטר.
- בקו מתח גבוה עד 160 ק"ו (עם שדות עד 300 מטר) 11 מטר.
- בקו מתח גבוה עד 400 ק"ו (עם שדות עד 500 מטר) 25 מטר.
- הערה**
- במידה ובאזור הבניה ישנם קווי מתח עליון / מתח על בנויים עם

שדות גדולים יותר, יש לפנות לחברת החשמל לקבלת מידע ספציפי לגבי המרחקים המינימליים המותרים.
6.1.4.2 אין לבנות מבנים מעל כבלי חשמל תת קרקעיים ולא במרחק קטן:

- מ- 3 מטר מכבלים מתח עליון עד 160 ק"ו.
 - מ- 1 מטר מכבלים מתח גבוה עד 33 ק"ו.
 - מ- 0.5 מטר מכבלים מתח נמוך עד 1000 וולט.
- ואין לחפור מעל ובקרבת כבלי חשמל תת קרקעיים אלא לאחר קבלת אישור והסכמה מחברת חשמל.

6.1.4.3 המרחקים האנכיים והמינימליים מקווי חשמל עד לפני כביש סופיים יקבעו לאחר תאום וקביעת הנחיות עם חברת חשמל.

6.1.5 אשפה סידורי סילוק האשפה יהיו לפי הוראות הרשות המקומית. לא יינתן היתר בניה בשטח תכנית אלא לאחר שיובטח מקום לפחי האשפה בשטח המגרש ויסומן בהיתר הבניה. לא יינתן היתר בניה אלא לאחר התחייבות היזם לפינוי פסולת הבניה ופינוי עודפי עפר לאתר מוסדר.

6.4 חניה
החניה תהיה בתחום המגרשים בהתאם להוראות תקנון התכנון והבניה (התקנת מקומות חניה תשמ"ג 1983), או לתקנות התקפות במועד הוצאת ההיתר תנאי למתן היתר בניה הבטחת מקומות חניה כנדרש בתקנות.
כאשר מציעים חניה בקו אפס צידי יש לרשום בתקנון שהניקוז יהיה לכיוון מגרש המבקש.

6.5 כיבוי אש
קבלת התחייבות ממבקשי ההיתר לביצוע דרישות שרות הכבאות ולשביעות רצונם, תהווה תנאי להוצאת היתר בניה.

6.6 הוראות הג"א
לא יוצא היתר בניה למבנה בשטח התכנית אלא אם כן כלול בו מקלט או ממ"ד בהתאם לתקנות ההתגוננות האזרחית.

6.7 סידורים לנכים
קבלת היתרי בניה למבנה ציבור, לאחר הבטחת סידורים לנכים במבני ציבור לשביעות רצון מהנדס הוועדה המקומית ועפ"י תקנות התכנון והבניה.

6.8 עתיקות
כל פיתוח וביצוע עבודות שיעשה שתחום אתר עתיקות, יעשה בתיאום עם רשות העתיקות בהתאם ובכפוף להוראות סעיף 29 א' לחוק העתיקות.

6.9 הכרזת הגן הלאומי ושמורת טבע
תכנית זו תהווה בסיס להכרזת השטחים המסומנים בתשריט כ"גן לאומי" וכשמורת טבע עפ"י "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998".

בעל הקרקע:

תאריך: _____

יזם ועורך התוכנית:

רשות הטבע והגנים
מס' מקרקעין 500500285
אוריאל

וועדה מקומית לתכנון ובניה:

תאריך: _____

וועדה מחוזית לתכנון ובניה:

תאריך: _____

גן לאומי חוף כורסי ושמורת טבע חוף כורסי – דברי הסבר

דלתת נחל סמך והלגונה שלה מצויים באזור מוצף בחורף ונחשף בקיץ. השטח נחשף חלקית בכל שנה, בחודשי הקיץ והסתיו, כתוצאה מירידת מפלס הכנרת, ובמיוחד עם ההרשאה החוקית להורדתו מתחת ל- 213 מטר מתחת לפני הים. קטע חוף זה מהווה המשך לשמורת הבטיחה והוא כולל בתוכו את שפך נחל סמך והלגונה שלו. צמחית הדלתה, הלגונה והחוף, כוללת בתוכה צמחים של בתי גידול לחים ובכללם מינים נדירים. מבין המינים נציין אחדים כמו: פשטה שרועה, גמא ננסי, ארכובית הכתמים, אגמון ימי, מדד זוחל, גמא צפוף, קרנן טבוע, עטיינית קצרה, חוטית הביצות, ליפיה זוחלת, שוש קרח וגומא פרקים.

בחלק הדרומי ריכוז גדול במיוחד של שוש קרח, צמח בר מוגן הידוע כמקור למשקה השוש (גליקוריזה) ומקור לחומר המשמש לגמילה מעישון. זהו הריכוז הגדול ביותר הידוע בארץ של מין זה ולכן יש גם ערך כלכלי לשמר אוכלוסייה זו כמקור לריבוי. בתוך הים יש עצי אשל מפותחים היוצרים נוף יחודי של חורשה בתוך מים רדודים. בתוך הצמחייה הנ"ל קיימות מושבות של אנפות שונות כמו: אנפת בקר, אנפת לילה, לבנית קטנה, אנפה ארגמנית, אנפה גמדית וכן סופיות וברכיות, וקינונים של ציפורי סבך, כמו דרור הירדן, קנית גדולה, קנית קטנה, שיחנית קטנה ואחרות. האחו הנחשף הוא בית גידול למינים רבים של חופמאים.

שטחי החשיפה והיבשה החדשים "מרחיקים" מידי קיץ שטחים יבשתיים מן השטחים החקלאיים וגדל שטח המחיה של יונקים קטנים וגדולים. חזירים, שנעלמו בשנים האחרונות מן הבטיחה, נראים יותר ויותר, חתולי ביצות וגיריות מצויות נצפים לעיתים מזומנות. הגדלת שטח הלגונות ואורכן תביא להגדלת שטח המחיה של הלוטרה, טורף נדיר החי על דגים ולהופעתה בכמויות גדולות יותר.

רביית דגי האמנון נעשית בעיקרה באזור החוף ובשפכי הלגונות. בעונת הרבייה מתרכז הדייג החוקי והבלתי חוקי בקרבת החוף. כמו כן נכנסים דגי חפף ישראלי ובינית ארוכת ראש ללגונה בעונת הרבייה.

השמורה מוצעת עד למפלס -214 מטר, כיוון שאזור המים הרדודים הוא העשיר ביותר במיני צומח ודגים ומהווה קרקע מזון לעופות מים. עיי הכרזת הדלתה כשמורת טבע תהיה אפשרות להגנת ערכי הדומם, החי והצומח שבה, ולחזות בתהליכים גאומורפולוגיים עונתיים ורב שנתיים של יצירת קרקע, דלתה ולגונות, המלווים ביצירת בתי גידול לצומח ולחי. זהו כר נרחב לחובבי טבע ומעבדה לחוקרים.

גן לאומי חוף כורסי הינו שריד של היישוב היהודי כורסי – כפר דייגים מתקופת בית שני. בסקר שערכה האגודה למחקר ארכיאולוגי תת ימי בראשות דר' אבנר רבן ב- 1970, התגלתה מעגנה קדומה, הסוגרת על שטח של כ- 1.5 דונם ופתחה כלפי צפון צפון מערב. סוללת המעגן מצטיינת בבניה מעולה, תוך שימוש באבני בזלת גדולות שסותתו לאורכן והונחו נדבכים נדבכים. מסביב למעגן מכלול שרידים של מתקנים ומבנים אופייניים לישוב דייגים, ביניהם בולטים: שרידי בריכה מטויחת ששמשה לאכסון דגים, עם אפשרות להספקת מים באמצעות מערכת צינורות חרס ואמת מים מנחל סמך. כמו כן נמצא בניין ציבורי עם שרידי פסיפס, ששימש קרוב לוודאי את מנהלת המעגן ואת שוק הדגים. בקצה הצפוני של האתר נחשף חלק ממבנה ציבורי נוסף ומסביבו חוליות עמודי אבן גיר, גילופי שיש וקטעי רצפת פסיפס. זהו, כנראה, בית הכנסת של כורסי ואולי אף "כנסת יונדב בן רכב בכורסיא שמעבר לים טבריא". בתל כורסי נראים שרידים של חאן שטרם נבדק.